

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 23 Şubat 2021
Sayı : 29156

41768

Dr.Fikret ŞAHİN
Balıkesir Milletvekili
Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince Sağlık Bakanı Sayın Dr. Fahrettin KOCA tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 22.02.2021

Op. Dr. Fikret ŞAHİN
Balıkesir Milletvekili

Mücbir sebep; öngörülemeyen, tarafların kontrolü dışında meydana gelen, ifa güçlüğü oluşturan ve bu sebeple de taraflara sözleşme feshetme, kısmen veya tamamen ifadan kaçınma, askıya alma veya ifa için ek süre talebi öne sürme gibi çeşitli haklar tanıyan sebep olarak tanımlanmaktadır. Mücbir sebebin tanımı Türk Borçlar Kanunu'nun (TBK) 138. Maddesi uyarınca **"aşırı ifa güçlüğü"** kavramına karşılık gelmektedir. Bu çerçevede, sözleşme yapan taraflar için aşırı ifa güçlüğünden bahsedilebilmesi için taraflarca **öngörülemeyen ve öngörülmesi beklenmeyen olağanüstü durumların** ortaya çıkması gerekmektedir.

Geçmişte Yargıtay, önceki salgın hastalıklar ve olağanüstü hallere ilişkin mücbir sebep iddialarına somut olay bazında, olayların koşulları ve sözleşme hükümlerini dikkate alarak karara bağladığı bilinmektedir. Covid-19 hastalığının belirli sözleşmelerde sürekli ifa imkansızlığına yol açtığı kabul edildiği takdirde ise TBK'nin 136 ve 137. maddeleri uyarınca borçlunun/yükümlünün sorumlu tutulamayacağı ve borcun ifasının tamamen veya kısmen imkansızlaşması hükümleri uygulama alanı bulacaktır. Söz konusu hükümler doğrultusunda imkansızlaşan borç (veya kısmi imkansızlık çerçevesinde borcun bir kısmı) sona erecektir. Covid-19 salgını, yukarıda açıklanan şartlar uyarınca TBK'nin 138. maddesi çerçevesinde aşırı ifa güçlüğüne sebep olursa borçlu, hakimden sözleşmenin yeni şartlara uyarlanmasını isteme veya uyarlamanın mümkün olmadığı halde sözleşmeden dönme hakkına sahip olacaktır.

Aralık 2019'da ortaya çıkan, Mart 2020 tarihi itibarıyla hemen hemen bütün dünya ülkelerinde rastlanan ve yayılmaya devam eden; 11 Mart 2020 tarihinde Dünya Sağlık Örgütü

4/18/18

Dr.Fikret ŞAHİN

Balıkesir Milletvekili

Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Üyesi

(DSÖ) tarafından pandemi olarak ilan edilen Covid-19 enfeksiyonu, uluslararası tedarik zincirini büyük oranda etkilemiş, ülkemiz de dahil olmak üzere birçok ülkenin uluslararası ticari ilişkilerini olumsuz bir şekilde etkilemiştir. Bahse konu salgın ile ilgili olarak, uluslararası ticaretin etkilenmesiyle birlikte, taraflar arasında akdedilen sözleşmelerde yaşanan aksaklıkların mücbir sebep olarak değerlendirilip değerlendirilemeyeceği gündeme gelmiştir.

Ülkemizde 2017 yılından itibaren Kamu Özel İşbirliği (KÖİ) modeliyle hizmete alınan Şehir Hastanelerinin kira ve hizmet bedellerinin her yıl sürekli olarak artış içerisinde olması ciddi oranda kamu zararı yaratmaktadır. Sağlık Bakanlığı'nın merkezi yönetim bütçeleri incelendiğinde bu artış açık bir şekilde görülebilmektedir. Örneğin, 2021 yılı Sağlık Bakanlığı toplam bütçesinin **%21,2'nin sadece şehir hastanelerinin kira ve hizmet bedelleri** için ayrıldığı bilinmektedir. Covid-19 salgınını yaşadığımız bu dönemde ise şehir hastanelerinin yukarıda bahsi geçen hukuki çerçeve içerisinde **“mücbir sebep”** veya **“aşırı ifa güçlüğü”** kavramları çerçevesinde sözleşmelerinin yeniden değerlendirilmesi ve bu bağlamda kamulaştırılma ihtimalinin gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Bu bilgilere istinaden;

1. 2017 yılından itibaren KÖİ modeliyle hizmete alınan ve ödemeleri döviz bazında gerçekleştirilmeye devam edilen 13 şehir hastanesinin sözleşmelerinde **öngörülemeyen ve öngörülmesi beklenmeyen olağanüstü durumlar** ile karşılaşılması durumunda mücbir sebep veya aşırı ifa güçlüğü kavramları çerçevesinde maddeler bulunmakta mıdır?
2. KÖİ modeliyle hizmete alınan 13 şehir hastanesinin sözleşmelerinde Covid-19'un oluşturduğu mücbir ve olağanüstü sebepler dolayısıyla herhangi bir revizyon veya güncelleme yapılması planlanmakta mıdır?
3. Covid-19 pandemisinin oluşturduğu mücbir sebepler ve 12 Eylül 2018 tarihli **“Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar”** çerçevesinde söz konusu hizmette olan 13 şehir hastanesinin sözleşmelerinde yer alan kira ödemelerinin Türk Lirasına çevrilmesi konusunda bakanlığınız tarafından herhangi bir çalışma yapılması planlanmakta mıdır?